

Zahájení festivalu Šamajim a udělení Čestného občanství města Třebíče Pavlu Friedovi

V pondělí 30. července byl zahájen již 15. ročník festivalu Šamajim. Festivalu, který je oslavou židovského života, tradice a kultury. Na tento den rozhodlo Zastupitelstvo města Třebíče udělit Pavlu Friedovi titul Čestný občan města Třebíče.

Tradice křesťansko-židovského soužití byla bohužel násilně přerušena druhou světovou válkou a téměř vymizela. Díky festivalu Šamajim a dalším akcím v židovské čtvrti se ji dodnes daří udržovat a zachovat ji v naší paměti stále živou. Festival Šamajim je rovněž místem setkávání a já doufám, že se zde budeme setkávat ještě mnoho a mnoho let.

Jedním z dlouholetých příznivců festivalu Šamajim, se kterým se zde můžeme pravidelně potkávat, je i místní rodák Pavel Fried.

Pan Fried působí v brněnské židovské obci, v níž byl čtyři roky členem představenstva a v návaznosti na to osm let jejím předsedou. Do své rodné Třebíče se pravidelně vrací, zejména při slavnostních příležitostech spojených právě s židovskou čtvrtí, dějinami ale i utrpením. Je iniciátorem pojmenování prostoru před synagogou náměstím Rabína Ingbera a dlouholetým rádcem a neformálním spolupracovníkem při pořádání akcí, které propagují třebíčské židovské památky UNESCO.

Narodil se v Třebíči 13. června 1930 jako syn majitele železářství, v dnešní ulici Vítězslava Nezvala, na Stařečce. Po zavedení norimberských zákonů se rodiny dotkla protižidovská

opatření - arizace obchodu, vyloučení ze školy, ztráta občanských práv. V dubnu 1942, když mu bylo dvanáct let, byl společně se svou matkou deportován do Terezína stejně jako předtím jeho celá rodina. Z rodiny se po válce vrátili jen on s oběma rodiči, starší sestra se svým manželem a další Friedovi příbuzní se stali oběťmi holocaustu.

Mladý Pavel Fried dokončil základní školu na Horce. V roce 1946 šel studovat strojní průmyslovou školu v Brně, a tam také po dokončení školy v roce 1950 zůstal. Po studiu byl povolán na povinnou vojenskou službu. Nastoupil k pomocným technickým praporům a pomáhal stavět letiště v Plzni i Čáslavi. Po návratu do civilu při práci vystudoval vysokou školu, obor organizace a řízení na Vysokém učení technickém v Brně. Pracovní cesta ho dovedla až na post ředitele firmy, kterou založil spolu s kolegy již v roce 1989. Souběžně se začal angažovat v aktivitách Rotary klubu Brno City a později také brněnské Židovské obce.

MT